

T.C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
Ortadoğu Genel Müdür Yardımcılığı

7/1469
GK 59

Sayı : B.06.0.OGG.0.01.00.00-026.21 -2011/8622722
Konu : Soru önergesi

20 Ocak 2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün 8 Aralık 2011 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/610-2-406/4026 sayılı yazısı.

Hatay Milletvekili Sayın Refik Eryılmaz'ın 7/1469 esas numaralı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arz ederim.

Ahmet Davutoğlu

Ahmet DAVUTOĞLU
Dışişleri Bakanı

Ek:1

Dağıtım:
Gereği :
TBMM Başkanlığı

Bilgi :
Başbakanlık

HATAY MİLLETVEKİLİ SAYIN REFİK ERYILMAZ'IN YÖNELTTİĞİ SORU ÖNERGESİNİN YANITI

SORU:

İngilizce yayın yapan Suudi gazetesi El Şark El Avsat'ın görüştüğü Suriyeli muhalifler, Türkiye'nin kendilerine birtakım taahhütlerde bulunduğunu ve yardım sözü verdiğini açıklamışlardır. Muhalifler, PKK saldırıları nedeniyle ertelediğiniz Hatay ziyaretini gerçekleştirdiğinizde de beş adımlı yardım planını açıklayacağınızı da ifade etmişlerdir. Muhaliflerin bu iddiaları Milliyet gazetesinin 07 Kasım 2011 tarihli sayısında da yayınlanmıştır. Bu iddiaları da hiçbir hükümet yetkilisi yalanlamamıştır. Bu iddialar ülkemizin ulusal çıkarları ve ulusal güvenliği açısından tehdit oluşturmaktadır. Söz konusu taahhütler uluslararası hukukta Türkiye'yi sıkıntıya sokabilecek ve meşruiyeti olmayan taahhütlerdir. 30 yıldır terörle mücadele eden ve bu mücadelede 40.000 evladını şehit veren bir ülke olarak bu tür silahlı gruplarla ilişkilerde herkesten daha dikkatli ve titiz davranmak zorunda olduğumuz da açıktır.

Bu çerçevede;

1. Suriye yönetimi ile tüm ilişkileri keseceğinize dair muhalif gruplara taahhütte bulunduğunuz yönündeki iddialar doğru mudur?
2. Uluslararası boykota katılma konusunda muhalif gruplara taahhütte bulunduğunuz yönündeki iddialar doğru mudur? Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin Suriye'ye yaptırım kararını veto etmesine gösterdiğiniz sert tepkinin bu muhalif gruplara verdiğiniz iddia edilen taahhütlerle bir ilgisi var mıdır?
3. Taraf değiştiren askerlerin oluşturduğu Suriye Özgür ordusunu silahlandırma konusunda muhaliflere taahhütte bulunduğunuz yönündeki iddialar doğru mudur?
4. Suriye içinde tampon bölge oluşturulması yönünde güvence verdiğiniz yönündeki iddialar doğru mudur?
5. Muhaliflere uluslararası alanda yardım etme yönünde herhangi bir taahhüdünüz oldu mu?

YANIT:

Suriye ile ilişkilerin geliştirilmesi için son on yılda büyük emek sarfedilmiştir. Bu ülkeyle olan özel bağlarımız çerçevesinde, daha Suriye'de olaylar başlamadan çok önce, Tunus'ta toplumsal hareketler yaşanmaya başladığında kaçınılmaz gördüğümüz dönüşüme uyum sağlanabilmesi, Suriye'nin bu süreçten zarar görmeden çıkabilmesi adına ön almaları ve gerekli reformları gerçekleştirmeleri konusunda Suriye Yönetimi ülkemizce birçok kez samimiyetle uyarılmıştır.

Bölgemizde akan tarihi akışını, tarihin normalleşme sürecini yanlış yorumlayan Suriye Yönetimi ise, tüm tavsiye ve çabalarımıza rağmen, demokratik açılımdan ziyade şiddet ve baskı yolunu tercih etmiştir. Bu şekilde Suriye Yönetimi çıkmaz bir sokağa girmiş, kendi halkına karşı kazanması mümkün olmayan bir mücadele başlatmış, bunun sonucunda da halkın gözünde güvenini ve meşruiyetini kaybetmiştir.

Halkın güven ve meşruiyetine sahip bulunmayan bir yönetimle bizim de temaslarımızı sürdürme imkanımız kalmamıştır.

Dolayısıyla ülkemizi, Suriye Yönetimi'nin kendi halkına silah doğrultan tutumu karşısında Suriye halkı ile saf tutmaya iten, haktan ve doğrudan yana ilkeli politikalarımız ve kendi ulusal çıkarlarımız olmuştur.

Demokratik sistemin teminatı olan çoğulculuğun ancak etkin bir muhalefetin mevcudiyeti ile sağlanabileceği açıktır. Bu doğrultuda, Suriye'de gerçek bir muhalefetin oluşumunu desteklemek demokrasiye geçiş sürecinin bir gereğidir. Yönetimin, gerçek bir muhalefetin Suriye içinde yapılanmasına imkan tanımaması, muhalif oluşumların faaliyetlerini ülke dışına taşımaları sonucunu doğurmaktadır.

Türkiye'nin muhalif oluşumlarla temasları bu ülkenin ulusal bütünlüğüne ve toprak birliğine saygı ve Suriye'de barışçı bir gelecek vizyonu çerçevesindedir. Bu bakımdan, Suriye muhalefetine, Suriye'nin geleceğini, ülkemizin güvenlik ve istikrarını tehdit edebilecek nitelikte taahhütlerde bulunmamız söz konusu olamaz.

Suriye'de geline aşama itibarıyla başta Arap Ligi olmak üzere pek çok uluslararası aktör Suriye Yönetimine karşı önlem alma ihtiyacını hissetmiştir. Bu önlemler Yönetimin halka uyguladığı zulmü asgariye indirebilmeyi amaçlamaktadır. Sivil ölümlerin sayısının binlerle ifade edildiği bu aşamada, Türkiye'nin de gelişmeler karşısında seyirci kalmasının beklenemeyeceği açıktır. Bu doğrultuda tarafımızdan da bir takım önlemler hayata geçirilmiştir.

Türkiye, Suriye halkının meşru taleplerini barışçıl yoldan dile getirmesinin yararına inanmakta ve muhalefetle temaslarında barışçıl yolların terkedilmemesi gerektiğini kuvvetle vurgulamaktadır.

Suriye'nin ulusal birliğinin ve toprak bütünlüğünü muhafazası, güvenlik ve istikrarının sağlanması Türkiye için kilit öneme sahiptir. Bu bakımdan, Suriye'ye yönelik bir dış müdahale fikrini tasvip etmiyoruz. Böyle bir adımın hem Suriye'nin hem de bölgenin güvenlik ve istikrarına katkı sağlamayacağına inanıyoruz. Dış müdahale, bizim gündemimizde yer almadığı gibi, başka herhangi bir ülkenin gündeminde yer aldığı konusunda da bize intikal etmiş bir bilgi bulunmamaktadır.

Mevcut koşullarda, "tampon bölge" ya da "insani koridor" oluşturulmasının Türkiye'nin gündeminde bulunmadığını vurgulamakta da yarar görüyoruz. Kendi ulusal gündemimizde yer almayan bir konuda Suriye muhalefetine taahhütte bulunulmuş olması da tabiatıyla söz konusu değildir.

Bununla birlikte, Suriye'deki gelişmelerin nereye doğru gideceğinin belirsizliğini koruduğu bir ortamda, uluslararası camianın ve bölge ülkelerinin her türlü olasılığa karşı hazırlıklı olması gerekmektedir.

Kesin olan bir husus, Suriye'nin geleceğinin yine Suriye halkının özgür iradesiyle ve bu iradenin tecelli edeceği serbest ve hür bir ortamın tesis edilmesiyle tayin edileceğidir. Bu dönüşüm sürecinin seyrini ve sonucunu belirleyecek olanın Suriye halkı olduğuna inanan ülkemiz, Suriye'de, sağlıklı bir siyasi geçiş sürecinin başlatılabilmesi, bu sürecin barışçıl bir çerçevede yürütülmesi ve demokratik çoğulculuk anlayışının yerleşebilmesi için muhalif yapılanmaların tek bir çatı altında birlik ve bütünlük içinde güçlenmesini desteklemektedir.

Türkiye olarak arzumuz, Suriye halkının tercihlerini demokratik yollardan dile getirebileceği ve kendi ülkelerinin geleceğinde gerçek anlamda söz sahibi olmalarını sağlayacak adımların daha fazla kan dökülmeden en kısa sürede atılmasıdır.